

ILUSTRIRANI
SLOVENEČ
TEDENSKA · PRILOGA · SLOVENCAM

LETO VII

26. JULIJA 1931 *2. avgusta*

ŠT. 301

LEPOTE NAŠE SLOVENSKE ZEMLJE: LOGARJEVA DOLINA

Velika požarna katastrofa v Loški dolini

Pred tremi leti je pogorela v Loški dolini do tal vas Gor. jezero, v nedeljo, dne 19. p. m. je pa zadela nesrečno dolino nova, strašna požarna katastrofa. V vasi Nadlesk je namreč pogorelo 22 hiš in 40 gospodarskih poslopij; škode je okroglo 3 milijone Din. Da je zavzel ogenj tak strašen obseg, je vzrok zlasti pomanjkanje vode, kajti za neobhodno potrebni vodovod se bori vsa dolina že dolgo let zaman. Čimvečja pomoč prizadetim je nujna.

Ivan Mohorič, eden najodličnejših slov. gospodarskih strokovnjakov, ki je bil po upokojitvi dr. Windscherja imenovan za gen. tajnika naše Zbornice za trg. obrt in ind.

Spodaj: Narodna banka — varhinja naše valute. Pred kratkim se je vršil vnovič izredni občni zbor naše Narodne banke, ki je izpremenil njena pravila v zmislu zakona o stabilizaciji dinarja. Po novem zakonu mora namreč banka skrbeti za stabilizacijo našega denarja. Na sliki je videti guvernerja Jurija Bajlonija (1), glav. ravnatelja Protiča (2), častnega guvernerja Jurija Wajferta (3); bivšega fin. min. in podpreds. belgr. borze Stojadinovića (4) in predsednika PAB Markovića (5).

Starosta slovenskih koroških borcev, Fr. Grafenauer (1) je obhajal nedavno svojo 70-letnico in posetil ob tej priliki tudi Ljubljano, kjer je bil prisrčno sprejet. Na sliki ga vidimo v družbi dr. V. Rožiča, nekdanjega tajnika celovške SKSZ.

Naši ameriški rojaki za beatifikacijo škofa Barage. Naši ameriški izseljenci so začeli zlasti lani veliko gibanje, da se proglasi Baraga, apostol Indijancev za svetnika. Skoro po vseh ameriških državah organizirajo naši rojaki v to svrhu posebne shode in slovesnosti, zlasti pa v državi Michigan in v njenem mestu Marquette, kjer leži pokopan Baraga v družbi še dveh drugih slovenskih amer. škofov. Slika na levi nam kaže marquetteškega škofa P. Nussbauma, četrtega naslednika velikega Barage, kateremu je izročil msgr. A. J. Režek (glej sliko na desni) ob priliki velikih tamošnjih Baragovih slavnosti spomenico amer. Slovencev za Baragovo beatifikacijo.

Za beatifikacijo škofa Barage.

K velikemu zborovanju na Brezjah zadnjo nedeljo.

Ponovno smo v našem listu že objavili sliko velikega apostola Indijancev, škofa Barage in poudarjali njegovo delo. Med amerškimi Slovenci se je pa začelo zadnja leta veliko gibanje, da bi se proglasilo nepozabnega Barago za svetnika. Po mnogih slovenskih župnijah so se vršili v to svrhu veliki shodi, s katerih prinašamo danes nekaj slik in na katerih so nastopali tudi odlični cerkveni dostojanstveniki in poveličevali Baragove zasluge. V nedeljo se je pa vršila v to svrhu velika spominska svečanost na naših Brezjah, katere so se udeležili tudi naši ameriški bratje, ki se mude že več tednov med nami. Knezoškofu je bila izročena spomenica tisočglavih vernih množic, ki so romale k Mariji Pomočnici. Dal Bog, da bi dobili po naših cerkvah kmalu Baragove in Slomškove altarje.

Clevelandski škof Schrembs, ki je lansko jesen govoril na veliki Baragovi proslavi v Clevelandu.

Spodaj:

p. Kaz. Zakrajšek, zaslužni organizator amer. Slovencev in preds. Rafaelove družbe.

škof Walsh iz Dulutha (Amerika), ki je imel nedavno angleško pridigo na Baragovi proslavi v Evelethu (Amerika).

Spodaj:

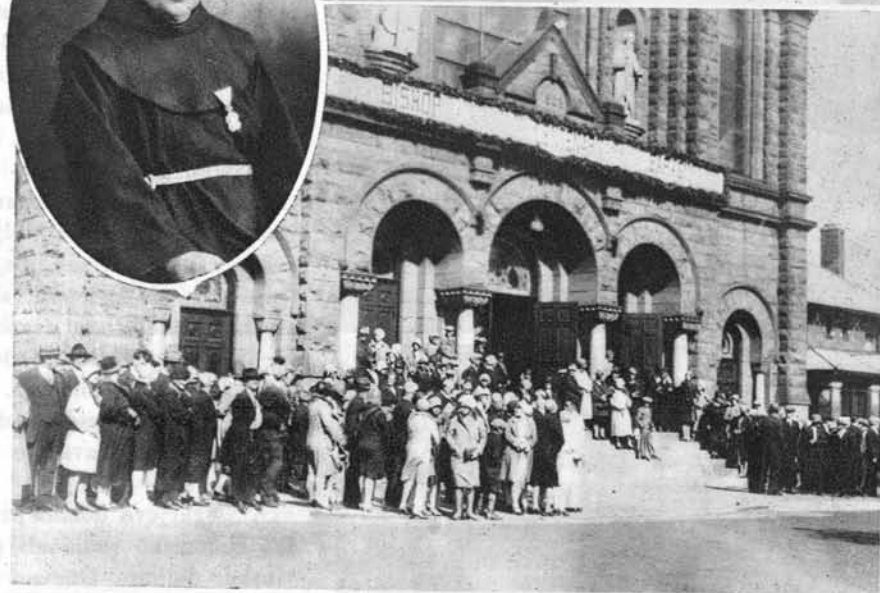
p. Odilon Hajnšek O. F. M., slavnostni govornik na mnogih Baragovih proslavah med našimi amer. izseljenci.

Pogled na del Baragove razstave, ki se je vršila lani v Lemontu (Amerika).

Spodaj: Baragova cerkva sv. Odršenika na Eagle Harbor, Amerika.

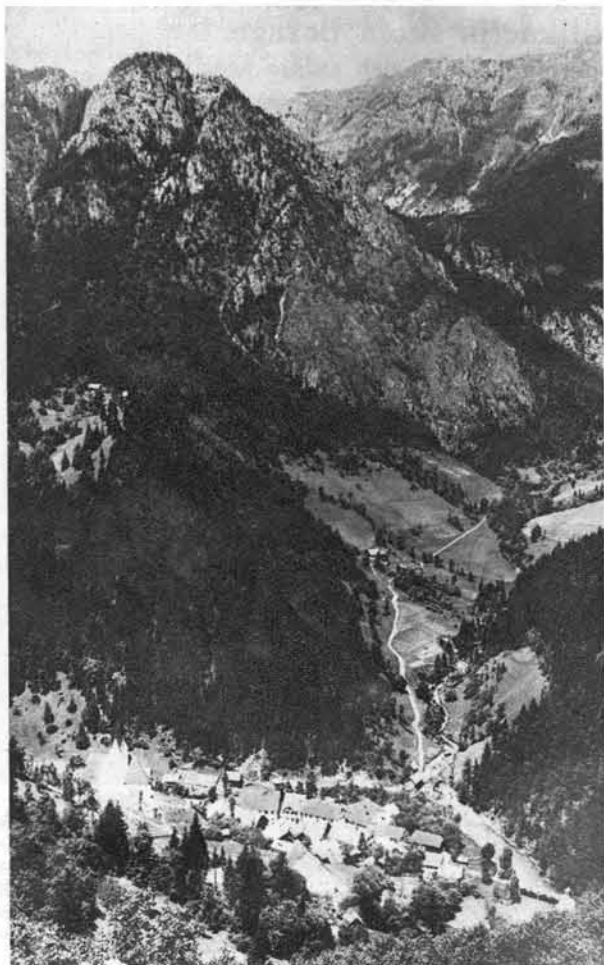
Pred Baragovo proslavo v veličastni slov. cerkvi sv. Jožefa na Calumet, Michigan.

Na levi: Množice naših sloven. izseljencev poslušajo govornike na proslavi Baragove stotnice na Eagle Harboru, Mich. (Amerika), kjer so vložili verniki tudi prošnjo za beatifikacijo škofa Barage.

Slovenska Švica: Solča in Logarjeva dolina

Solčava s pogledom na Olševo in Sturmovo peč.

Spodaj: Miloš Šmid, zlatomašnik in župnik v Solčavi, »štaj. Aljaž« imenovan.

Logarjeva dolina, v ozadju (od leve na desno) Ojstrica, Planjava, Kamniško sedlo in Brana.

Sv. Duh nad Solčavo z Olševo, kjer se nahaja znamenita Potoška zijalka (X).

Logarjev ata z mamo, po katerem ima dolina tudi ime.

Na levi: Nova turistijska cerkva Kristusa Kralja v Logarjevi dolini, ki bo v kratkem blagoslovljena.

Avstrija je bila naši zemlji mačeha. Kjer je le mogla, jo je zapostavljala. Zato je ostalo toliko naših naravnih krasot nepoznanih, ker so bile zaradi pomanjkanja cest za promet nedostopne. Tako je razumljivo, zakaj tako dolgo skoraj nič nismo vedeli o krasoti Logarjeve doline, tega bisera med našimi alpskimi lepotami. Šele pred nekaj leti so zgradili do nje cesto in od tedaj spada Logarjeva dolina med najbolj priljubljena letovišča v naših Alpah. Saj nadkričuje po svoji lepoti skoro vse alpske doline. Znani francoski geolog Ami Boué, ki jo je obiskal l. 1835, je celo mnenja, da ji v Evropi ni enake vse tja do skalnatega cirkusa Gavarnie v Pirenejih.

V Logarjevo dolino pridemo ali čez Kamniško sedlo ali pa iz Savinske doline. Dnevno vozi tja avtobus iz Celja in pošta iz Šmartnega ob Paki. Zadnja samo do Solčave. Če nas je večja skupina, pa že naprej naročimo Urhov odprti avtobus iz Solčave, da z njega tem lažje občudujemo to obilico lepote, ki jo je Bog razlil na Gor. Savinsko dolino. Bistra kristalno čista Savinja, ki drvi navzdol, ogromne proti nebu štrleče pečine, tesni, ki že itak ozko dolino zožujejo, da je v nji komaj prostora za Savinjo in v skalo vsekano cesto — vse to dela našo pot silno romantično. Nekako sredi med Lučami in Sol-

(Večino slik za to serijo je del g. kaplan Kolman iz Luč.)

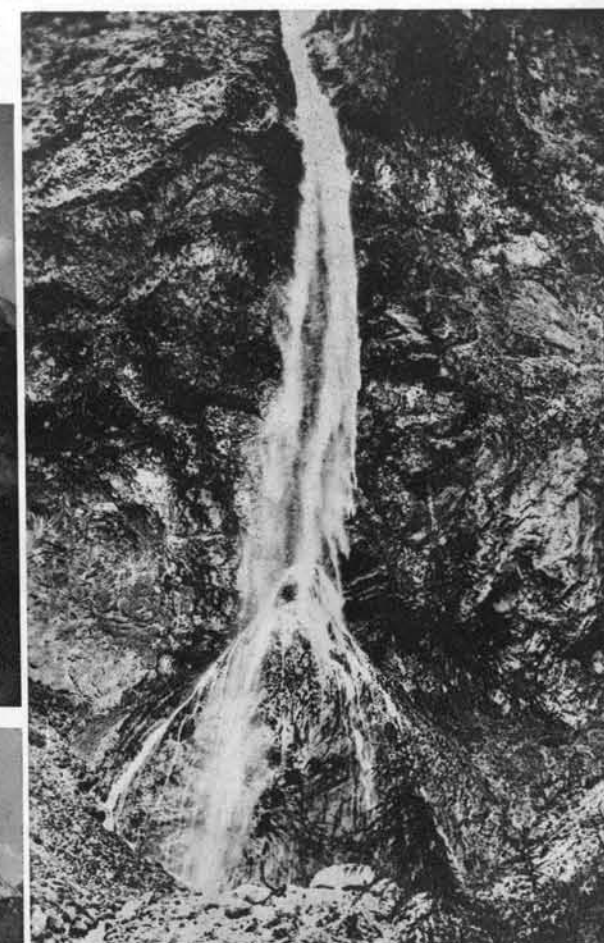

Pogled na Savinjske Alpe z Olševe, na levi Logarjeva dolina, na desni Matkov kot.

čavo se gotovo ustavimo pod Iglo pri edinstvenem »Presihajočem studencu«, iz katerega vsakih 11 minut v močnem toku priteče voda, na kar studenec usahne, dokler se pojav zopet ne ponovi.

V Solčavi, ozko stisnjeni med strme gozdnate hribe, običemo morda gostoljubnega g. župnika Šmida, ki nam bo pokazal solčavsko spominsko knjigo, kjer beremo marsikako znamenito ime, med drugim tudi Slomškov rokopis. Od Solčave imamo le še 4 km slikovite poti po divje romantičnih soteskah in na mah se nam v vsej svoji lepoti odpre Logarjeva dolina, široka, vsa bujno zelena, na levo in desno z gozdovi in planinskimi pašniki porasli hribi, v ozadju pa v polkrogu venec skalnatih grebenov Kamniških planin z Ojstrico, Planjavo, Kamniškim sedlom in Brano.

Za bivanje v dolini je zdaj kar najudobnejše poskrbljeno. Najboljšo postrežbo dobiš pri Logarju, največji hotel je Plesnikov in tudi Planinsko društvo zida poleg Tillerjeve koče nov hotel. Če pa želiš miru, si naroči sobo pri Podbrežniku ob vходу v Logarjevo dolino. — Da je oskrbljeno tudi za duše letoviščarjev, so po prizadevanju solčavskega kaplana Kolmana, ki se zelo trudi za napredek tujskega prometa, postavili v dolini turistijsko cerkev. Zdaj pa stavijo blizu cerkve salezijanci počitniško kolonijo za svoje fante.

Slap Rinke na koncu Logarjeve doline.

Spodaj: M. Podbrežnik, ugleden posestnik v začetku Logarjeve doline, ki je daroval salezijan. Mladin. domu v Ljubljani svet za počitn. kolonijo.

Solčavski občinski odbor z županom P. Poličnikom (X) v sredini.

Na desni: Idila z domačega dvorišča nad Logarjevo dolino.

Zaključek Logarjeve doline z novim Plesnikovim hotelom, na levo v ozadju Ojstrica.

Malo znani narodi

Večkrat beremo, da so z zemljevidov že skoro popolnoma izginile bele lise, to so nepreiskana ozemlja, toda razni drzni učenjaki nam vendarle še leto za letom odkrivajo nove tajnosti tujih delov sveta, kajti čeprav poznajo zemljepisci že vsaj glavna pogorja in tek rek, je pa zlasti v etnografskem pogledu še toliko zanimivih in važnih tajen, da ima še več rodov zemljepiscev dovolj dela.

Spodaj: **Mati poglavarja rodu Svasi** pričakuje v svojem »polnem ornatu« obiska tujih odposlancev in s tem združenih slavnosti.

Trijo poglavarji rodu Zulu (od leve na desno: Silimana, Siposi in Bagubu) nastopijo pri svečanostih v Natalu z vsem svojim razkošjem.

Jezdci rodu Basuto (v Južni Afriki) so sicer že začeli sprejemati evropsko nošo, toda svojim pokrivalom so ostali še vedno zvesti.

Spodaj: Ples ima pri primitivnih narodih povsod jako važno vlogo, tako v verskih običajih, kakor tudi pri zabavah in slovesnostih. Naša slika nam kaže ples rodu Hoe (Kano, Nigerija). Med plesom mečejo v zrak loke in jih potem zopet spretno love.

Boj in lov sta pri primitivnih narodih še vedno glavni posel moža, dočim morajo žene skrbeti za vse drugo. Če ni resničnega boja s sovražnikom, pa uprizarjajo v zvezi z različnimi slovesnostmi bojne plesne. Zgornja slika nam kaže tak bojni ples rodu Svasi (južnovzhodni Transval v Južni Afriki).

Otvoritev novega španskega parlamenta

Dne 14. p. m. popoldne se je po tolikih letih diktature končno zopet sešel novi republikanski španski parlament, v katerem imajo liberalni republikanci in socialisti veliko večino. Jasnejših obrisov njegovega dela za enkrat še ni videti, čakajo ga pa ogromne naloge in le če jim bo kos, bi utegnili obvarovati deželo še pred hujšimi notranjimi pretresi. Spodnja slika nam kaže predsednika provizor. vlade, Alcala Zamoro, ki govori otvoritveni govor.

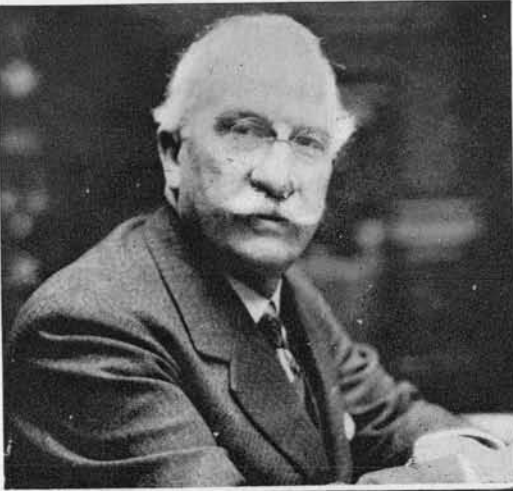
Nemški kancler Brüning (1) in zun. min. dr. Curtius (2), ki sta vodila v Parizu in Londonu razgovore z velesilami v svrhu gospodarske sanacije Nemčije.

Na desni: Skrajna nervoznost na svetovnem denarnem trgu. Gospodarska stiska in bančni polomi v Nemčiji so globoko vplivali tudi na druga svetovna denarna tržišča in zlasti po zapadnih državah je videti veliko nervoznost. Slika na desni nam n. pr. kaže zastopnike raznih angleških bank, ki drve iz angleške narodne banke, da čimprej obveste svoje zavode o tekočih ukrepih angleške denarne centrale. Spodaj: Lerroux, španski zunanji minister in voditelj španskih radikalnih republikancev, ki je danes očitno najpopularnejši španski politik.

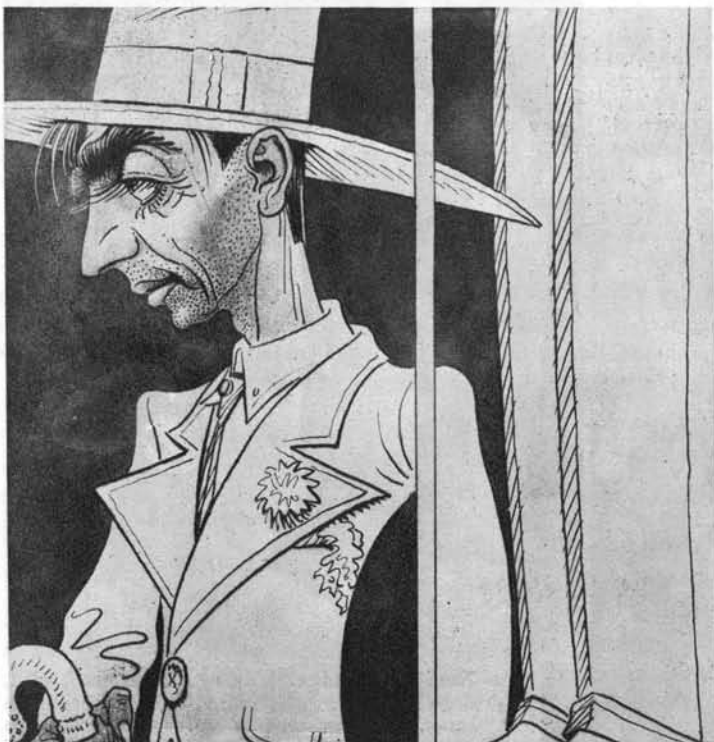
Na desni: Sivolasi borec za avtonomijo Katalonije, polk. Macia, ki je pri volitvah sijajno zmagal, zahteva federalizacijo Španije.

Spodaj: Ogromno zborovanje za splošno razorožitev v Londonu. Govori Baldwin, za njim pa sedé Cecil, Lloyd George in Macdonald.

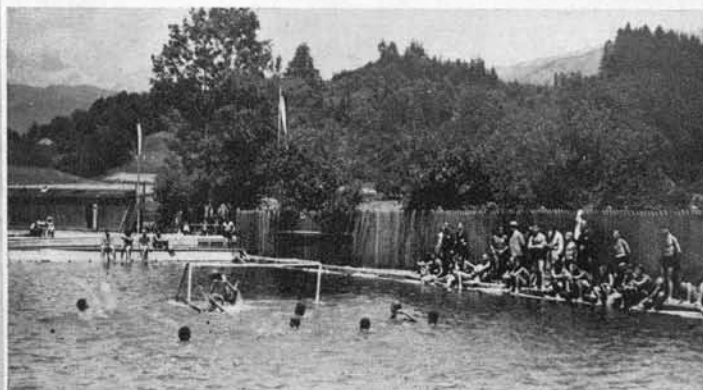

Sportni vestnik

Plavalni sport se razvija v Sloveniji od meseca do meseca lepše in povsod gradijo ali pa vsaj mislijo na moderna kopališča. Lani in letos je bilo otvorenih že 6 lepih kopališč, katerim se je pridružil naš Kamnik, eno najstarejših slovenskih letoviščarskih mest. Tamošnja mestna občina se je dobro zavedala potrebnosti take naprave za tujski promet, zato se ni ustrašila velikih stroškov zanj, ker ve, da se ji bodo gotovo povrnili. Velikih zaslug za zgradbo kopališča ima pa poleg župana Kraterja tudi g. okrajni načelnik in predsednik Tujsko-prom. društva dr. Ogrin.

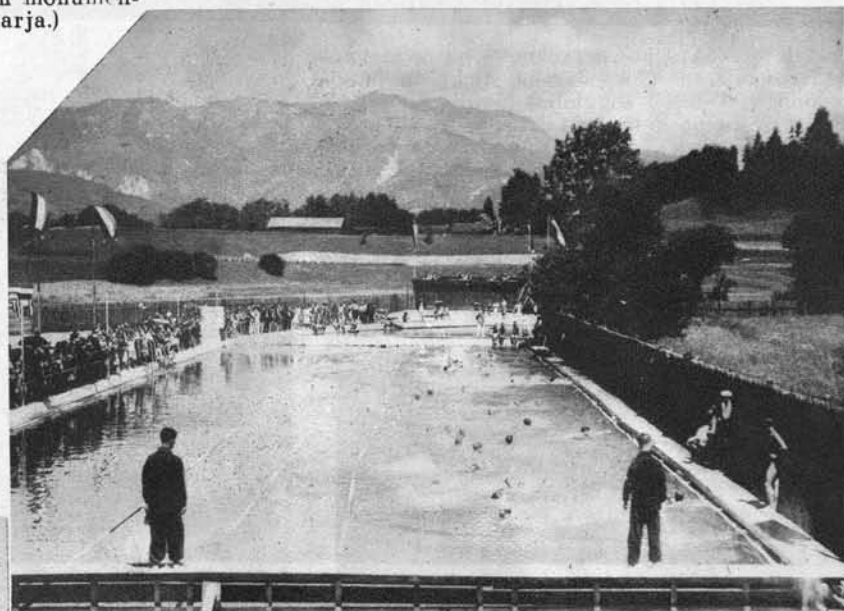

Akad. kiparja Žaneta Jurkoviča dekorativna in monumentalna polovica. (Karikatura H. Smrekarja.)

Prizor iz propagandne waterpolo tekme v novem kamniškem kopališču.

Na desni: Pogled na novo kamniško kopališče v trenutku otvoritve, dne 12. p. m.

Spodaj: Prizor z nepozabne nogometne tekme Ilirija:Hajduk, ki se je vršila 19. p. m. in se je končala z uspehom 3:3. S to igro je Ilirija precej popravila svoje neuspehe v letošnjem liginem tekmovanju.

Na levi: Lampretova (Ilirija), naša najboljša plavalka.

Spodaj: Skupinski skok z 10-meterkega stolpa, ki so ga izvajali Srebrnič, Trost in Štrnad.

Na levi: Tekme za plavalno prvenstvo Slovenije, so se vršile 25. in 26. t. m. v kopališču Ilirije. Letošnje tekmovanje je bilo tem pomembnejše, ker so prvič nastopili tudi izvenljubljski klubi. Kamnik in Novo mesto sta poslala k tekmam, kar imata. Ni bilo dosti, toda če pomislimo, da so tamkaj šele pred kratkim začeli gojiti plavanje kot sport, je ta nastop vse hvale vreden. V seniorskem plavanju si je priborila Ilirija 350 točk v juniorskem pa 323 točk. Primorje pa v sen. 71. v jun. pa 103 točke.

Na levi: Draško Vilfan (Primorje), naš najboljši plavač.

